

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte
judecători

Ursache Petru
Toma Nadejda
Timofti Vladimir
Alerguș Constantin
Țurcan Anatolie

judecând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de avocatul Popescu Ion în numele inculpatului Iașciuc Igor, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 13 iulie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui

Iașciuc Igor Ghenadi, născut la XXXXX,
originar și domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 12.04.2016 – 13.07.2016;*
2. *Instanța de apel: 29.08.2016 – 04.10.2016;*
3. *Instanța de recurs: 12.09.2017 – 19.12.2017.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 13 iulie 2016, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, Iașciuc Igor Ghenadi a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 186, alin.(2) lit. c) și d) Cod penal la 2 (doi) ani 8 (opt) luni închisoare;
- art. 201/1 alin.(1) Cod penal la 1 (un) an 4 (patru) luni închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin.(1) Cod penal, pedeapsa pentru concurs de infracțiuni prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, i-a fost stabilită lui Iașciuc Igor Ghenadi, pedeapsa definitivă de 2 (doi) ani 8 (opt) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat, că Iașciuc Igor Ghenadi, la 13.01.2016, aproximativ la orele 06.00, prin deteriorarea lacătului, a

pătruns în debaraua din XXXXX, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane și însușirii lor ulterioare, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, a sustras pe ascuns 2 ciocane rotopercutoare de model „Makita” la preț de 25000 lei, nivelă lazer la preț de 12000 lei și un polizor unghiular la preț de 2700 lei, după ce, cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii, prin ce a cauzat părții vătămate Gorincioi Alexandru daună în proporții considerabile.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art.186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal cu indicii calificativi: *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în alt loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot el, la 27.11.2015, în jurul orei 00:30, aflându-se la domiciliul comun, situat pe XXXXX, fiind în stare de ebrietate, a inițiat un conflict cu fosta soție, Iașciuc Olesea Boris, în cadrul căruia i-a aplicat acesteia cu o centură, apoi cu o lanternă mai multe lovituri peste mâini și picioare, provocându-i suferință psihică și fizică, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 294303 din 16.12.2015 se califică ca vătămare ușoară.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 201/1 alin. (1) Cod penal cu indicii calificativi: *violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, suferință psihică ori prejudiciu material sau moral.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de avocatul Popescu Ion în numele inculpatului, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Iașciuc Igor Ghenadi să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.186 alin. (2) lit. c) și art. 201/1 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art.364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, și de stabilit în privința lui Iașciuc Igor Ghenadi o pedeapsă sun formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea apelului a invocat că, inculpatul a recunoscut vina integral, se căiește sincer de cele întâmplare, solicitând ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, nu are antecedente penale, prejudiciul material pe episodul sustragerii bunurilor părții vătămate Gorincioi Alexandru este restituit și ultimul nu are pretenții de ordin material sau moral, iar partea vătămată Iașciuc Olesea nu are careva pretenții și nu dorește ca inculpatul Iașciuc Igor Ghenadi să fie pedepsit la pedeapsa închisorii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017 a fost admis apelul declarat, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care lui Iașciuc Igor Ghenadi i-a fost stabilită pedeapsa pe art. 186 alin.(2) lit. c) și d)

Cod penal sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani; pe art. 201¹ alin.(l) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an.

În conformitate cu art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin absorbirea pedepsei mai blânde de cea mai aspră, lui Iașciuc Igor Ghenadi i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, hotărârea atacată a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Iașciuc Igor Ghenadi de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. c) și d) și art. 201/1 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că, cercetarea judecătorească s-a efectuat în procedură simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, astfel legalitatea sentinței atacate a fost verificată sub aspectele de drept: dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, recunoscându-și vina, fără a solicita administrarea de noi probe, a solicitat prin înscris autentic examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, pe care le cunoaște și asupra cărora nu are obiecții, iar instanța de fond a dispus examinarea cauzei în procedură simplificată, în baza art. 364/1 Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea pedepsei stabilite în privința inculpatului, instanța de apel a considerat că prima instanță eronat a reținut ca circumstanță agravantă, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară, or, antecedentele penale sunt stinse, deoarece inculpatul a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 17.05.2006 în baza art. 187 alin.(2) lit. e), f) Cod penal la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, iar în baza art. 90 Cod penal pedeapsa cu închisoarea a fost suspendată pe un termen de probă de 2 ani (Vol. II, f. d. 75-77) și în acest sens, instanța de apel a menționat că, stingerea antecedentelor penale, conform art. 111 alin.(1), alin.(3) Cod penal, duce la reabilitarea totală a persoanei, anulându-se toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale.

Totodată, instanța de apel, reieșind din circumstanțele cauzei a ajuns la concluzia că, o altă pedeapsă decât cea privativă de libertate reală nu-și va atinge scopul pedepsei penale, potrivit prevederilor art. 61 alin. (2) Codul penal, pentru restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea

săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În această ordine de idei, a reținut că, infracțiunile săvârșite de inculpat se atribuie la categoria celor mai puțin grave, săvârșite cu intenție, de persoana celui vinovat, care și-a recunoscut pe deplin vina, s-a căit sincer, și conform referatului prezentțial de evaluare psiho-socială a personalității lui Iașciuc Igor, acesta se caracterizează prin lipsa autocontrolului, impulsivitate, are perspective de reintegrare socială medii, iar riscul ca Iașciuc Igor să fie implicat în acțiuni ilicite este mediu (Vol. II, f. d. 81-85), nu este angajat în câmpul muncii, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, la întreținere are doi copii minori, de faptul că părțile vătămate nu au pretenții de ordin material și moral față de inculpat.

La fel, s-a menționat că, din ansamblul probelor cercetate s-a constatat cu certitudine că comportamentul inculpatului influențează negativ dezvoltarea psihico-emoțională a copiilor, acestea fiind martorii scandalurilor petrecute în casă, inițiatorul cărora este inculpatul, care își permite să consume băuturi alcoolice în prezența copiilor, îi alungă din casă în timpul nopții și aplică violență față de mama acestora chiar în prezența lor, și pentru aceste acțiuni, acesta de mai multe ori a fost atras la răspunderea contravențională, se caracterizează negativ la locul de trai (f. d. 45, 56, vol. II).

Cu referire la cererea inculpatului privitor la aplicarea față de el a Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, instanța de apel a considerat că această solicitare urmează a fi respinsă, deoarece nu întrunește condițiile necesare pentru aplicarea actului de amnistie sus-indicat, or potrivit art. 10 alin.(1) lit. j) al aceleiași Legi, prevederile art. 1-9 nu se aplică persoanei condamnate pentru concurs de infracțiuni căreia, cel puțin pentru una dintre infracțiuni, îi sunt aplicabile prevederile lit. a)–g).

După cum s-a constatat infracțiunea săvârșită de inculpatul Iașciuc Igor Ghenadi, prevăzută la art. 201/1 alin.(1) Cod penal cade sub incidența art. 10 alin.(1) lit. d) a Legii nr. 210 din 29.07.2016 Privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, de aceea amnistia în speța dată este inaplicabilă.

6. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la data de 01 noiembrie 2016, este atacată, la 17 noiembrie 2016, cu recurs ordinar de avocatul Popescu Ion în numele inculpatului, care, invocând temeiurile de drept prevăzute de art.427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, precum și hotărârea primei instanțe, considerând că inculpatul întrunește condițiile pentru aplicarea Legii cu privire la amnistie.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocat, menționând că prerogativa de a se pronunța privitor la admiterea sau respingerea cerinței privind aplicarea actului de amnistie față de condamnat este de competența instanțelor de judecată.

8. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul remarcă că potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, iar în conformitate cu alin. (4) al aceleiași norme, în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Analizând decizia atacată, Colegiul lărgit constată, că instanța de apel a ignorat cerințele indicate supra, or, potrivit procesului – verbal al ședinței de judecată întocmit în instanța de apel inculpatul și avocatul acestuia, Popescu Ion au solicitat aplicarea Legii privind amnistia pentru infracțiunea incriminată pe art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, iar pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) Cod penal să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată (f.d.115; 117, vol. I). Mai mult ca atât, că procurorul a considerat că apelul poate fi admis parțial în ce privește aplicarea prevederilor actului de amnistie doar pe art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, în rest sentința să fie menținută (f.d. 116).

Însă, în partea descriptivă a deciziei se face referire doar la cerința inculpatului în ce privește aplicarea actului de amnistie pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) Cod penal, și în acest sens, Colegiul lărgit constată că instanța de apel eronat și-a bazat concluzia pe art. 10 alin. (1) lit. j) al Legii nr. 210 din 29.07.2016, or, prevederile acestuia se aplică persoanelor care au fost condamnate prin sentință, devenită irevocabilă.

Potrivit practicii judiciare constante a Curții Supreme de Justiție, persoana, la faza judecării cauzei, se consideră ca având statut de inculpat, până când nu epuizează toate căile ordinare de atac.

În speța dată, se reține că, Iașiuc Igor Ghenadi are statut de inculpat, nefiind epuizate căile ordinare de atac, or, faza judecării cauzei, în conformitate cu prevederile din Codul de procedură penală, include toate instanțele ordinare de judecată, adică atât prima instanță, cât și instanța de apel și cea de recurs ordinar.

Din atare considerente, până la devenirea hotărârii judecătorești irevocabile, orice instanță ordinară este în drept, în baza art. 2 din Legea nr. 210, să aplice actul

amnistiei față de inculpat și să pronunțe o hotărâre de încetare a procesului penal, pe cauza penală, doar în condițiile în care instanța de judecată constată întrunirea de către inculpat a criteriilor stabilite la art. 57 din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002.

Totodată, Colegiul lărgit menționează că, instanța trebuie să țină seama de prevederile art. 10 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 210, care stipulează că amnistierea nu se aplică persoanei inculpate ce nu a reparat integral prejudiciul cauzat, prin infracțiunea pentru care este acuzată. Adică, căința activă trebuie manifestată în așa mod încât inculpatul să nu cadă sub incidența restricțiilor formulate de legislator în art. 10 lit. k) din Legea nr. 210.

La fel, se reține că, instanța de apel este în drept să aplice amnistierea inculpatului, dacă sunt prezentate probe că inculpatul a recuperat integral prejudiciul stabilit prin sentință, și partea vătămată declară expres că nu are anumite pretenții pecuniare față de inculpat și prejudiciul cauzat i-a fost restituit integral.

Din materialele cauzei, Colegiul penal constată că, partea vătămată Gorincioi Alexandru (pe epizodul de furt) în ședința instanței de apel a declarat că dauna materială a fost recuperată (f.d.112, vol. I), fapt confirmat prin ordonanța de restituire a corpurilor delictive către proprietar din 15.01.2016 (f.d.33, vol. I), precum și partea vătămată Iașciuc Olesea a declarat că este de acord cu poziția părții apărării și dorește ca inculpatul să fie eliberat (f.d.113, vol. I).

Din considerentele menționate, Colegiul lărgit conchide, că soluția adoptată de către instanța de apel este contrară prevederilor legale, astfel, instanța de apel, judecând cauza dată, a comis erorile de drept prevăzute în art. 427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, la care se face referire în recursul declarat de partea apărării, erori ce nu pot fi corectate de către instanța de recurs, deci există temeiuri de casare a soluției adoptate de către instanța de apel.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul lărgit consideră necesar a casa total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2016, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în strictă conformitate cu prevederile legale.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra motivelor indicate în apel de partea apărării, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, precum și de practica judiciară constantă, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

9. În conformitate cu art. 434, art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de avocatul Popescu Ion în numele inculpatului Iaşciuc Igor, se casează total decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 04 octombrie 2016, în cauza penală în privinţa lui **Iaşciuc Igor Ghenadi**, şi se dispune rejudecarea cauzei de către aceeaşi instanţă de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunţată integral la data de **18 ianuarie 2018**.

Preşedinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir

Judecător

Alerguş Constantin

Judecător

Ţurcan Anatolie